

22.07.2020

List otwarty w obronie zdrowia Polek i Polaków

Organizacje ekologiczne i samorządy lokalne wzywają Rząd Polski oraz instytucje krajowe i władze wojewódzkie z regionów: dolnośląskiego, wielkopolskiego, lubuskiego i zachodniopomorskiego, do wzięcia udziału w transgranicznych konsultacjach w obronie życia i zdrowia Polek i Polaków.

Do 23.07.2020 w Niemczech trwają [konsultacje](#) dokumentów wdrażających minimalne wymagania techniczne (ang. BAT / BREF), które będą musiały spełniać duże obiekty spalania, w tym elektrownie węglowe, zgodnie z dyrektywą o emisjach przemysłowych. Dokumenty te określają, jak bardzo zakłady przemysłowe – w tym m.in. elektrownie węglowe – muszą zmniejszyć emisje zanieczyszczeń (dwutlenku siarki, tlenków azotu, pyłów PM10 i PM2,5 oraz rtęci).

W konsultowanej wersji dokumentów dla niemieckich elektrowni przyjęto najłagodniejsze limity emisji dopuszczalne na podstawie BAT/BREF, co jest niewystarczające, aby chronić życie i zdrowie Polek i Polaków.

Europejskie prawo pozwala Polsce wpływać na strategię sąsiednich krajów w zakresie ich oddziaływań na terytorium Polski, przede wszystkim w ramach transgranicznych konsultacji społecznych. Jednak dotychczas polskie instytucje nie wyraziły zainteresowania uczestnictwem w niemieckich konsultacjach BAT/BREF.

Z analizy opracowanej przez [CREA](#)¹ wynika, jak przyjęcie łagodnych limitów BAT/BREF przez niemieckie elektrownie przy założeniu ich działania do 2038 roku wpłynie na przedwczesne zgony oraz inne wskaźniki zdrowotne w Polsce. Analiza pokazuje też jak wyglądałyby te wartości w przypadku przyjęcia najostrzejszych sugerowanych w BAT/BREF limitów emisyjnych.

W sumie do 2038 roku emisje zanieczyszczeń z niemieckich elektrowni stosujących standardy proponowane w przedstawionym do konsultacji dokumencie spowodują średnio **49595 przedwczesnych zgonów**, w tym **10269** poza granicami Niemiec, z czego **2400 w Polsce**. Gdyby wszystkie elektrownie, które mają działać po 2030 roku, wdrożyły BAT (scenariusz najostrzejszych limitów emisyjnych), **liczba przedwczesnych zgonów w Polsce spadłaby o 1700** – do 700!

W sumie ostrzejsze standardy emisyjne w niemieckich elektrowniach doprowadziłyby do **uniknięcia 31859 przedwczesnych zgonów w Europie** (w tym **8000** poza granicami Niemiec) do 2038 roku.

Powyższe wyliczenie nie uwzględnia niebezpiecznych dla zdrowia i życia emisji rtęci, których nie da się w prosty sposób rozdzielić między poszczególne kraje. Sama rtęć będzie odpowiedzialna za 1000 przedwczesnych zgonów do 2038, z których 700 można by uniknąć dzięki wprowadzeniu najostrzejszych standardów.

¹ Emissionsgrenzwerte für Kohlekraftwerke: Gesundheitliche Folgen der vorgeschlagenen Grenzwerte in Deutschland. Lauri Myllyvirta, Rosa Gierens. 05/2020 <https://www.documents.clientearth.org/wp-content/uploads/library/2020-05-12-emissionsgrenzwerte-fur-kohlekraftwerke-gesundheitliche-folgen-der-vorgeschlagenen-grenzwerte-in-deutschland-ext-de.pdf>

W związku z powyższym sygnatariusze niniejszego listu wzywają Rząd Polski, Ministerstwo Zdrowia, Ministerstwo Klimatu, Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska oraz Marszałków i Wojewodów z województw: dolnośląskiego, wielkopolskiego, lubuskiego i zachodniopomorskiego, do udziału w trwających konsultacjach w Niemczech i zażądania wprowadzenia w konsultowanych dokumentach ostrzejszych limitów emisji zanieczyszczeń, w celu ochrony zdrowia i życia obywateli i obywateli Rzeczypospolitej Polskiej.

Informacje o konsultacjach są opublikowane na stronie:

<https://www.bmu.de/gesetz/referentenentwurf-zur-verordnung-zur-neufassung-der-verordnung-ueber-grossfeuerungs-gasturbinen-und/>

Uwagi w ramach konsultacji należy przysyłać po niemiecku na adres mailowy AGIGI2@bmu.bund.de oraz do wiadomości Stefanie.Wong-Zehnpfennig@bmu.bund.de lub Steffi.Gest@bmu.bund.de z dopiskiem RE: Referentenentwurf Neufassung 13./17.BImSchV.

Sygnatariusze:

Kuba Gogolewski, Fundacja „Rozwój TAK – Odkrywki NIE”
Zbigniew Barski, Wójt Gminy Gubin
Anna Dziadek, Stowarzyszenie „NIE Kopalni Odkrywkowej”
Patrik Białas, Stowarzyszenie BoMiasto
Miłosława Stępień, Stowarzyszenie Akcja Konin
Wanda Radowska, gmina Babiak, koalicjantka Koalicji RT-ON
Józef Drzazgowski, Stowarzyszenie Ekologiczne „Eko - Przyjezierze”
Tomasz Aniśko, Partia Zieloni, poseł klubu Koalicja Obywatelska
Paweł Pomian, Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA
Kamil Kuśnierek, Przewodniczący Rady Powiatu Krosno Odrzańskie
Anita Kucharska-Dziedzic, posłanka Klubu Lewica
Andrzej Dąbek, Radny Rady Miejskiej Gminy Ślesin
Diana Maciąga, Stowarzyszenie Pracownia na Rzecz Wszystkich Istot

Adresaci:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Ministerstwo Zdrowia
Ministerstwo Klimatu
Ministerstwo Spraw Zagranicznych
Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Marszałek województwa Dolnośląskiego
Marszałek województwa Wielkopolskiego
Marszałek województwa Lubuskiego
Marszałek województwa Zachodniopomorskiego
Wojewoda Dolnośląski
Wojewoda Wielkopolski
Wojewoda Lubuski
Wojewoda Zachodniopomorski